

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 401/2014-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. augusta 2014 predbežne prerokoval sťažnosť A. K. vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VII/1 Gv 84/13-35 z 12. augusta 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. septembra 2013 doručená sťažnosť A. K. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „úrad špeciálnej prokuratúry“) č. k. VII/1 Gv 84/13-35 z 12. augusta 2013 (ďalej len „uznesenie z 12. augusta 2013“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že uznesením z 12. júla 2013 bolo proti sťažovateľovi vznesené obvinenie pre trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1 a 2 písm. b) a c) Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 8 ods. 1 Trestného zákona, ktoré mu bolo doručené 15. júla 2013. Sťažovateľ 18. júla 2013 proti uzneseniu z 12. júla 2013 podal sťažnosť. Následne sťažovateľ Špecializovanému trestnému súdu adresoval žiadosť o ustanovenie obhajcu JUDr. T. B., na ktorú tento súd odpovedal podaním z 24. júla 2013 (doručeným sťažovateľovi 29. júla 2013), v ktorom mu oznámil, že nie je vecne príslušný na rozhodnutie o jeho sťažnosti, a preto ju postupuje orgánom činným v trestnom konaní.

Sťažovateľovi bolo 16. augusta 2013 doručené uznesenie úradu špeciálnej prokuratúry z 12. augusta 2013, ktorým bola jeho sťažnosť proti uzneseniu z 12. júla 2013 zamietnutá. Vo svojej sťažnosti proti uzneseniu z 12. júla 2013 sťažovateľ oznámil, že dôvody doplní prostredníctvom svojho obhajcu. Z tohto dôvodu, ako aj preto, že v danom prípade ide o prípad povinnej obhajoby podľa § 37 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku, bolo podľa sťažovateľa povinnosťou úradu špeciálnej prokuratúry v predmetnom konaní zistiť, či si obhajcu už zvolil, a pokiaľ by zistil, že sa tak nestalo, bolo jeho povinnosťou podať návrh na jeho ustanovenie sťažovateľovi.

Sťažovateľ v predmetnom konaní nemal obhajcu a úrad špeciálnej prokuratúry napriek tejto skutočnosti o ním podanej sťažnosti rozhodol uznesením z 12. augusta 2013. Špecializovaný trestný súd následne opatrením sp. zn. Tp 65/2013 z 19. augusta 2013 (doručeným 26. augusta 2013) sťažovateľovi ustanovil obhajcu v predmetnej veci, a to na základe návrhu orgánov činných v trestnom konaní, ktorý mu bol doručený 13. augusta 2013, t. j. jeden deň po tom, ako bola uznesením z 12. augusta 2013 jeho sťažnosť zamietnutá.

Z uvedeného vyplýva, že podľa názoru sťažovateľa úrad špeciálnej prokuratúry porušil ním označené práva tým, že nerešpektoval ustanovenie o povinnej obhajobe a rozhodol o jeho sťažnosti v čase, keď ešte nemal obhajcu, ako aj tým, že úrad špeciálnej

prokuratúry sa v uznesení z 12. augusta 2013 nevyjadril k povinnej obhajobe a nepočkal na prípadné doplnenie dôvodov sťažnosti sťažovateľa prostredníctvom jeho obhajcu.

Sťažovateľ požiadal ústavný súd zároveň o ustanovenie právneho zástupcu v konaní o ním podanej sťažnosti.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby vydal nález, v ktorom vysloví, že jeho základné práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. c) dohovoru boli uznesením z 12. augusta 2013 porušené, zruší uvedené uznesenie a prikáže úradu špeciálnej prokuratúry znovu v predmetnej veci konať a rozhodnúť.

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy má obvinený právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spoločnosti.

Podľa čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu, má tieto minimálne práva obhajovať sa osobne alebo s pomocou obhajcu podľa vlastného výberu, alebo pokiaľ nemá prostriedky na zaplatenie obhajcu, aby sa mu poskytol bezplatne, ak to záujmy spravodlivosti vyžadujú.

Sťažovateľ v sťažnosti namietal porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 ústavy, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. c) dohovoru uznesením z 12. augusta 2013 a jemu predchádzajúcim postupom. K porušeniu označených práv v konaní o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu o vznesení obvinenia z 12. júla 2013 malo dôjsť tým, že úrad špeciálnej prokuratúry nerešpektoval ustanovenie o povinnej obhajobe a rozhodol o jeho sťažnosti v čase, keď ešte nemal obhajcu, ako aj tým, že úrad špeciálnej prokuratúry sa v odôvodnení uznesenia z 12. augusta 2013 nevyjadril k skutočnosti, že sťažovateľ mal mať v konaní ustanoveného obhajcu a vôbec nečakal na prípadné doplnenie dôvodov sťažnosti sťažovateľa prostredníctvom jeho obhajcu.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že uznesením z 12. júla 2013 v spojení s uznesením z 12. augusta 2013 bolo proti sťažovateľovi vznesené obvinenie, ktorým bol obvinený

zo spáchania trestného činu vraždy podľa § 219 ods. 1 a 2 písm. b) a c) Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 8 ods. 1 Trestného zákona spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona.

Opatrením špecializovaného trestného súdu sp. zn. Tp 65/2013 z 19. augusta 2013 podľa § 40 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodov uvedených v § 37 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku bol sťažovateľovi ustanovený obhajca v predmetnej veci.

Podstatou sťažnosti sťažovateľa je namietané porušenie jeho práv v dôsledku toho, že mu nebol ustanovený obhajca už v rámci konania o jeho sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia (uznesenie z 12. júla 2013).

Podľa § 37 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku po vznesení obvinenia musí mať obvinený obhajcu už v prípravnom konaní, ak je vo väzbe, vo výkone trestu odňatia slobody alebo na pozorovaní v zdravotníckom ústave alebo ak ide o konanie o obzvlášť závažnom zločine.

Z uvedeného vyplýva, že účelom § 37 Trestného poriadku je zabezpečiť ochranu práv obvineného prostredníctvom obhajcu bez ohľadu na stanovisko obvineného. Povinnosť ustanoviť obvinenému obhajcu je zákonodarcom stanovená logicky až na čas po vznesení obvinenia proti nemu, t. j. na čas, keď sa podozrivý na základe obvinenia vzneseného proti nemu dostáva do procesného postavenia obvineného a práve od tohto okamihu proti nemu možno použiť prostriedky poskytnuté Trestným poriadkom, a na druhej strane si ako obvinený môže uplatňovať práva, ktoré mu prislúchajú.

V predmetnom konaní bol sťažovateľovi ustanovený obhajca v súlade so zákonom v čase po vznesení obvinenia proti nemu a sťažovateľ v sťažnosti neuviedol žiadne skutočnosti, ktorými by namietal, že nemal prostredníctvom obhajcu v predmetnom konaní dostatočnú možnosť efektívne participovať na prípravnej fáze trestného konania, a tým efektívne realizovať svoje práva vyplývajúce z jeho práva na obhajobu. S ohľadom na uvedené sa ústavnému súdu javí argumentácia sťažovateľa ako právne irelevantná.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. augusta 2014